

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

z przyrody dla uczniów klasy IV

Podlega ocenie :	Ocena dopuszczająca uczeń :	Ocena dostateczna uczeń :	Ocena dobra uczeń :	Ocena bardzo dobra uczeń :	Ocena celująca uczeń :
Dział I: Badam i poznaję przyrodę I okres klasyfikacyjny	● wyjaśnia, czym się zajmuje przyrodnik ● wymienia zmysły człowieka (wzrok, słuch, węch, smak i dotyk) ● wyjaśnia, czym jest obserwacja ● definiuje pojęcie doświadczenie ● definiuje pojęcie eksperyment ● wyjaśnia pojęcia: próba kontrolna i próba badawcza ● wymienia stany skupienia (ciekły, stały i gazowy) ● wymienia nazwy głównych kierunków świata	wyjaśnia, czym jest przyroda ● wymienia trzy źródła wiedzy przyrodniczej ● rozpoznaje niektóre piktogramy substancji niebezpiecznych na rysunkach ● wyjaśnia różnice między doświadczeniem a eksperymentem ● poprawnie formułuje problem badawczy ● odróżnia stany skupienia (ciekły, stały i gazowy) ● definiuje stany skupienia wody	● posługuje się pełnymi nazwami oraz skrótami głównych kierunków świata ● porównuje stany skupienia, biorąc za podstawę odległości między cząsteczkami na rysunku lub schemacie ● podaje inne niż w podręczniku przykłady ciał kruchych, sprężystych i plastycznych ● wyjaśnia, od czego zależy zasięg widnokładu	● analizuje doświadczenia i przewiduje stawianą hipotezę oraz problem badawczy ● potrafi dowieść, że różne przedmioty, np. szkolna ławka, są materią ● omawia obieg wody w przyrodzie ● bada właściwości ciał i określa ich charakter ● przyporządkowuje nieznanemu ciału do ciał plastycznych, sprężystych lub kruchych na podstawie jego właściwości	● podaje przykłady miejsc i sytuacji z życia codziennego, gdzie możemy zaobserwować różną wielkość widnokładu ● wyjaśnia, w jaki sposób tworzy się nazwy kierunków pośrednich ● wskazuje zależność między gnomonem a działaniem zegarów słonecznych
Dział II: Środowisko życia organizmów	● wymienia nazwy pięciu królestw organizmów	● wymienia przykłady królestw organizmów	● przyporządkowuje organizm do środowiska wód słodkich lub słonych	● dowodzi, że człowiek jest organizmem cudzożywnym	doświadczenie pozwalające udowodnić, że światło jest niezbędne do

	● wyjaśnia, czym jest samożywność ● wyjaśnia, czym jest cudzożywność ● podaje nazwy trzech mieszkańców wód słodkich ● wymienia trzy z sześciu warunków życia panujących na lądzie ● nazywa warstwy lasu	samożywnych i cudzożywnych ● wyjaśnia, co oznacza, że organizm jest pasożytem, drapieżnikiem, roślinożercą lub wszystkożercą ● wymienia wszystkie warunki panujące na lądzie ● charakteryzuje pustynie piaszczyste i kamieniste	na podstawie jego wyglądu ● wyjaśnia, jak zmieniają się warunki życia w środowisku lądowym w ciągu doby ● charakteryzuje pustynie lodowe ● wymienia przykłady organizmów zamieszkujących góry	● porównuje zbiorniki sztuczne i naturalne, podając przykłady z najbliższego otoczenia ● porównuje lądowe środowiska sztuczne z naturalnymi ● porównuje cechy różnych owadów jadowitych	zachodzenia fotosyntezy buduje makietę lasu wybranego rodzaju (liściasty, iglasty lub mieszany) obrazującą warstwy lasu wykonuje szkic najbliższej okolicy, wskazując elementy antropogeniczne i naturalne swojego otoczenia
Dział III: Obserwujemy pogodę I okres klasyfikacyjny	● wyjaśnia, co to jest pogoda ● odczytuje z termometru temperaturę powietrza ● podaje przykłady opadów atmosferycznych ● podaje nazwy kalendarzowych pór roku i daty ich rozpoczęcia ● podaje nazwy pór roku gdy w Polsce dzień jest najdłuższy i najkrótszy	● charakteryzuje poznane składniki pogody ● wyjaśnia, czym zajmuje się meteorolog ● prowadzi obserwacje temperatury powietrza ● dzieli opady na te, które mają stan skupienia stały i ciekły ● rozpoznaje groźne zjawiska pogodowe przedstawione na ilustracjach ● wyjaśnia, czym jest górowanie słońca i południe słoneczne	● wyjaśnia, co to jest ciśnienie atmosferyczne ● wyjaśnia, jak powstają prognozy pogody ● podaje zastosowania termometru ● rozpoznaje i nazywa symbole stosowane na mapach pogody ● podaje przykłady osadów i opadów ● charakteryzuje poznane groźne zjawiska pogodowe	● analizuje zapisane podczas obserwacji wyniki pomiaru temperatury ● wskazuje jednostki pomiaru, w jakich mierzy się ciśnienie atmosferyczne, opady, prędkość wiatru ● wyjaśnia, czym się różnią opady od osadów atmosferycznych ● charakteryzuje powstawanie tęczy ● wyjaśnia, czym są orkany	● podaje przykład kraju, w którym stosuje się skalę Farenheita ● bada doświadczalnie powstawanie chmury oraz szronu ● odczytuje prognozę pogody dla swojej miejscowości, korzystając z internetowych serwisów pogodowych ● projektuje doświadczenie pozwalające zobaczyć kolory tęczy

				● omawia zmiany długości cienia w ciągu dnia ● wskazuje zależności między wysokością słońca a temperaturą w ciągu dnia	● podaje przykłady innych państw, w których pory roku są „odwrotnie” niż na półkuli północnej
Wymagania śródroczne:					
Dział IV: Ja i moje ciało II okres klasyfikacyjny	● wymienia narządy układu pokarmowego ● wymienia narządy układu oddechowego ● wyjaśnia, że układ krwionośny budują serce i naczynia krwionośne ● wymienia narządy męskiego i żeńskiego układu rozrodczego ● wymienia narządy układu nerwowego (mózgowie, rdzeń i nerwy) ● wymienia narządy zmysłów ● odżywiania wskazuje zasady zdrowego odżywiania ● wymienia nr 112 jako główny numer alarmowy	● definiuje komórkę i tkankę ● wymienia elementy dróg oddechowych ● odróżnia żyłę od tętnicy na podstawie kierunku przepływu krwi (od serca i do serca) ● wskazuje na rysunku elementy układu kostnego ● wskazuje na rysunku i nazywa narządy płciowe męskie i żeńskie ● wymienia wszystkie zmiany zachodzące podczas dojrzewania chłopców i dziewcząt ● przyporządkowuje nazwy zmysłów do nazw narządów zmysłów	● definiuje komórkę i tkankę ● rozpoznaje na rysunku poszczególne elementy układu oddechowego ● ilustruje działanie strun głosowych ● wyjaśnia czym jest tętno/puls ● wyjaśnia rolę mięśni w poruszaniu się ● wyjaśnia rolę hormonów podczas dojrzewania ● omawia funkcje układu rozrodczego ● wskazuje minimum 4 choroby przenoszone drogą oddechową ● omawia przyczyny zatruć	● wymienia wszystkie 6 układów narządów ● potrafi przyporządkować narząd do jego układu ● wyjaśnia, jakie funkcje pełnią układy narządów w jego ciele ● odróżnia i nazywa układy umieszczone na rysunku ● opisuje proces trawienia, używając pojęcia “enzymy trawienne” ● opisuje mechanizm wdechu i wydechu ● wyjaśnia rolę rzęsek pokrywających drogi oddechowe ● porównuje zakres ruchów różnych	● porównuje na wykresach skład powietrza wdychanego i wydychanego, wskazując różnice ● przygotowuje plakat/lapbook dotyczący budowy krwi i badań laboratoryjnych krwi ● uzasadnia rolę wzroku, węchu i smaku w ostrzeganiu człowieka o zagrożeniach ● przygotowuje plakat dotyczący wybranej choroby zakaźnej zawierający informacje o drodze zakażenia, objawach i leczeniu

		● wyjaśnia, czym są czynniki chorobotwórcze ● wymienia 4 drogi zakażenia ● definiuje pojęcia: odporność i profilaktyka” ● wyjaśnia, czym jest uzależnieni	● wskazuje minimum 4 choroby przenoszone drogą oddechową ● omawia przyczyny zatruc ● proponuje działania profilaktyczne chorób zakaźnych ● wskazuje szczepienie jako jedną z dróg profilaktyki	stawów we własnym ciele ● wskazuje czynności higieniczne, które wpływają na zdrowie układu rozrodczego ● ocenia wpływ długości snu na swoje zdrowie	● przygotowuje plakat dotyczący wybranej choroby zakaźnej zawierający informacje o drodze zakażenia, objawach i leczeniu ● wykonuje opatrunek wybranej części ciała, np. przedramienia
Dział V: Krajobraz wokół nas II okres klasyfikacyjny	● podaje definicję krajobrazu ● dzieli krajobrazy na naturalne i kulturowe ● nazywa trzy główne formy ukształtowania powierzchni ● nazywa biegi rzeki ● podaje przykłady form terenu, które powstały przy udziale rzek oraz wód mórz i oceanów ● podaje kilka sposobów, w jakie uczeń klasy 4. może chronić przyrodę i środowisko	● wymienia, z czego składa się krajobraz ● rozpoznaje elementy krajobrazu należące do przyrody ożywionej ● wymienia kryteria podziału skał ● wskazuje na ilustracji formy wypukłe ● rozpoznaje na ilustracjach naturalne wklęsłe formy terenu ● tworzy model doliny rzecznej ● porównuje formy wklęsłe i wypukłe	● opisuje wygląd wybranej wklęsłej formy terenu ● podaje przykłady antropogenicznych wklęsłych form terenu i ich znaczenie dla człowieka ● rozróżnia rodzaje wód płynących ● wyjaśnia, w jaki sposób powstają: wydma, klif, dolina, meandry	● wyjaśnia, co to są surowce mineralne ● porównuje ze sobą pagórek i górę, podając dwie cechy wspólne i dwie rocznice ● rozpoznaje i nazywa wklęsłe formy terenu w najbliższej okolicy ● wymienia miejsca występowania pomników przyrody ● uzasadnia potrzebę ochrony środowiska i przyrody	● wyjaśnia, dlaczego cegła i beton nie należą do skał ● odczytuje przykładowe nazwy nizin wyżyn i gór, korzystając z mapy hipsometrycznej Polski ● wyjaśnia, co to jest wysokość względna ● dokumentuje występowanie wypukłe i wklęsłe formy terenu najbliższej okolicy np. w formie zdjęć
Dział VI : Korzystamy z mapy	● wyjaśnia, co to jest plan i mapa	● podaje różnicę między planem a mapą	● porównuje szczegółowość map o różnych skalach	● wyjaśnia, dlaczego globus nie jest mapą	● odszukuje na mapie świata siatkę kartograficzną a na

II okres klasyfikacyjny	● wymienia cechy każdego planu i mapy ● wymienia elementy mapy ● rozpoznaje znaki topograficzne w legendzie mapy ● wyjaśnia, co to znaczy zorientować mapę ● odczytuje informacje z legendy przydatne podczas planowani	● porównuje skale ze sobą (mniejsza, większa) ● wskazuje na mapie poszczególne elementy (tytuł, treść, legendę, skalę) ● wyjaśnia, w jaki sposób na mapach zaznacza się kierunek północny ● odczytuje informacje z mapy, posługując się legendą	● rozpoznaje różne zapisy skali, potrafi je prawidłowo odczytać ● wyjaśnia pojęcie znaki kartograficzne ● wyjaśnia, jak zorientować mapę za pomocą obiektów w okolicy ● podaje odległość rzeczywistą na podstawie odległości na mapie	● podaje przykłady map wykonanych w różnej skali ● wyjaśnia, dlaczego plan zawiera dużo szczegółów ● podaje przykłady znaków punktowych, liniowych i powierzchniowych ● wskazuje różnice między mapą cyfrową a tradycyjną ● orientuje mapę za pomocą kompasu lub obiektów w terenie	globusie siatkę geograficzną samodzielnie rysuje plan np. pokoju, boiska, klasy, dokonując pomiarów ● samodzielnie przygotowuje plan wycieczki, korzystając z planu i mapy wielkoskalowej; prezentuje klasie opracowany plan wycieczki
Dział VII: Na wycieczce	● wymienia rodzaje wypoczynku ● wymienia zagrożenia pogodowe (burza, upał) ● wylicza zasady ruchu drogowego, które dotyczą pieszego ● podaje przykłady roślin rosnących w pobliżu szkoły ● podaje cechy roślin nadających się na żywopłot	● proponuje przykłady wypoczynku biernego i czynnego ● wyjaśnia, jak należy zachowywać się w czasie burzy ● wyjaśnia, jak chronić się przed skutkami upału ● rozpoznaje znane gatunki roślin oraz zwierząt w pobliżu szkoły	● określa typ wypoczynku po podanej nazwie, zdjęciu lub rysunku ● korzysta z przewodnika lub aplikacji do rozpoznawania roślin w celu oznaczenia nieznanymi roślinami w okolicy szkoły ● odróżnia pokrzywę od jasnoty	● analizuje swój dzień, określając ile czasu poświęca na wypoczynek czynny i bierny ● uzasadnia potrzebę przestrzegania zasad turystyki i analizuje każdą z nich ● prowadzi obserwacje przyrody żywej i nieożywionej w pobliżu szkoły	● projektuje plakat zawierający znaki lub piktogramy opisujące zasady zachowania się wobec przyrody w najbliższym otoczeniu szkoły ● tworzy album przyrodniczy zawierający min. 5 zdjęć i krótkie opisy obserwowanych elementów przyrody żywej i nieożywionej